

POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

Pomimo tego, iż ruzdzik jest gatunkiem pospolicie i licznie występującym w Europie, w literaturze można znaleźć nie wiele danych na temat jego biologii i ekologii. Większość informacji pochodzi z terenów silnie przekształconych lub dotyczących tylko podgatunku *Erithacus rubecula melophilus*, zasiedlającego Wyspy Brytyjskie, który znacznie różni się od podgatunku nominatywnego m.in.: fenologią lęgów oraz skłonnością do osiadłości. Kontynentalny podgatunek *Erithacus rubecula rubecula* nie został dostatecznie dobrze poznany. Jedyne dane na temat biologii i ekologii tego gatunku pochodzą z północnego skraju zasięgu. Mało wiadomo na temat preferowanych miejsc gniazdowania czy strategii rozrodczych ruzdzika oraz tego jakie czynniki oraz w jakim stopniu wpływają na jego sukces lęgowy.

Celem niniejszych badań jest charakterystyka miejsc gniazdowych oraz poznanie czynników warunkujących sukces lęgowy ruzdzika w warunkach lasu pierwotnego w Białowieskim parku Narodowym. Na trzech powierzchniach badawczych w obrębie ochrony ścisłej w Białowieskim Parku Narodowym zostanie przeprowadzona ocena liczebności oraz rozmieszczenia poszczególnych par ruzdzików. Charakterystyka gniazd na powierzchniach badawczych zostanie wykonana na podstawie pomiaru wybranych parametrów oraz położenia gniazda. Ocena fenologii oraz sukcesu lęgowego zostanie osiągnięta dzięki kilkukrotnym kontrolom lęgów w trakcie sezonu lęgowego od końca marca do początku lipca. Straty lęgów głównie zostaną ocenione przy użyciu fotopułapek. Skład pokarmu piskląt zostanie określony na podstawie obserwacji bezpośrednich oraz z wykorzystaniem fotopułapek. Dostępność pokarmu oceniona zostanie metodą chwytania odchodów gąsienic. W celu poznania strategii rozrodczych samic i samców zostaną wykorzystane badania molekularne do ustalenia ojcostwa oraz zróżnicowania genetycznego populacji. Dane pogodowe zostaną przeanalizowane pod względem wpływu na sukces lęgowy ruzdzika oraz fenologię lęgu. Ostatnim celem będzie analiza danych pozwalająca stwierdzić, jakie czynniki i w jakim stopniu wpływają na sukces lęgowy ruzdzika w warunkach lasu pierwotnego.

Obserwacje ptaków w warunkach lasu pierwotnego dają możliwość poznania ich biologii i ekologii w warunkach nie zmienionych przez człowieka oraz weryfikacji danych w siedliskach przekształconych. Uzyskane dane przyczynia się do poznania pierwotnych cech biologii i ekologii ruzdzika, co jest niezwykle cenne z poznawczego punktu widzenia oraz zrozumienia złożoności funkcjonowania ekosystemów leśnych. Puszcza Białowieska jest jedynym miejscem w Europie, gdzie takie badania można przeprowadzić. Zebrane dotąd dane, na temat różnych gatunków w BPN wpłynęły na zmianę wielu poglądów na biologię i ekologię ptaków leśnych, potwierdziły wyjątkowe znaczenie tego obszaru dla ochrony przyrody i nauki. Wyniki tych badań mają szansę stać się ważnym punktem odniesienia dla osób prowadzących badania o podobnej tematyce w innych środowiskach.